

FIȘA DISCIPLINEI

1. Datele programului de studii

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Psihologie și Științe ale Educației
1.3 Departamentul	Departamentul de Psihologie Aplicată
1.4 Specializarea	Științe ale Educației
1.5 Nivelul de studii	Ciclu I. Licență
1.6 Licență	Psihopedagogie specială – în limba maghiară Psihopedagogie specială/Cod calificare: L060070020

2. Datele disciplinei

2.1 Denumirea disciplinei	Epistemologie						
2.2 Numele profesorului responsabil pentru curs	Lect. univ. dr. Szigeti Attila						
2.3 Numele profesorului responsabil pentru seminar	Lect. univ. dr. Szigeti Attila						
2.4 Anul de studiu	I.	2.5 Semestrul	I.	2.6. Modul de evaluare	C	2.7 Tipul disciplinei	Opt.

3. Timpul total estimat (numărul de ore pe semestru acordat procesului educațional)

3.1 Numărul de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar	2
3.4 Numărul total de ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar	28
Alocția timpului acordat învățământului:					14 ore
Lectura cursului și a bibliografiei					4
Timpul petrecut în bibliotecă sau acordat pentru orientare în baze de date electronice					3
Timpul acordat pentru elaborarea unor seminare, portofolii, referate, eseuri					3
Dezvoltarea abilităților proprii (tutorat) 2 Examene 2					
Alte activități:					
3.7 Timpul acordat muncii individuale	14				
3.8 Numărul total de ore pe semestru	70				
3.9 Credite	3				

4. Condiționări (dacă sunt)

4.1 Din planul de învățământ	•
4.2 Competențe	•

5. Condiții (dacă sunt)

5.1 Condiții legate de activitatea desfășurată la curs	• Prezența la cursuri, parcurgerea bibliografiei obligatorii
5.2 Condiții legate de activitatea desfășurată la seminar	• Prezența obligatorie a studentului la toate seminarile. Seminarile pierdute pot fi recuperate

6. Competențe specifice care trebuie asimilate

Compe te nțe profe siona le	<p>C2 Ordonarea și formularea de idei, teme și probleme filosofice generale și de ramură</p> <p>C5 Producerea/ proiectarea și comunicarea de idei/cunoștințe filosofice</p>
Com pete nțe trans versa le	<p>CT2 Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă într-o echipă multidisciplinară pe diverse paliere ierarhice</p>

7. Obiectivele disciplinei (pe baza competențelor enumerate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> Cursul oferă o introducere filosofică în paradigmele de cercetare, conceptualitatea, domeniul de probleme al științelor cognitive, respectiv al gândirii psihanalitice.
7.2 Obiectivele specifice ale disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> În interpretarea filosofică a științelor cognitive, cursul utilizează concepția domeniului interdisciplinar compus din știința cognitivă, respectiv filosofia fenomenologică și analitică a minții/cogniției întrupate (emodied mind/cognition); pune accent pe aplicarea în domeniul filosofiei sociale a psihologiei.

8. Conținutul disciplinei

8.1 Curs	Metode didactice	Mențiuni
Introducere în filosofia științelor cognitive: interpretări filosofice ale cognitivismului clasic (compuționalismul, conexiționismul)	Prelegere	
Programul de cercetare al minții/cogniției întrupate (embodied mind/cognition)	Prelegere, problematizare	
Percepția activă	Prelegere, problematizare, dezbateri	
Conceptualizare și înțelegerea limbajului din perspectiva embodiment-ului	Prelegere, problematizare	
Emoții întrupate	Prelegere, proiecție	
Cogniția socială	Prelegere, proiecție	
Cogniția extinsă și culturală	Prelegere, problematizare	
Freud 1: teoria sexualității și a instinctelor; complexul lui Oedip.	Prelegere, problematizare	
Freud 2: modele ale inconștientului; sublimare și procesele primare; mecanismele de apărare.	Prelegere, problematizare	
Lacan 1: Imaginarul și Simbolicul; stadiul oglinzii.	Prelegere, problematizare	
Lacan 2, dimensiunea Realului: dorința, juisarea, diferența sexuală.	Prelegere, problematizare	

Filosofie socială psihanalitică 1.: rolul psihanalizei în Școala de la Frankfurt.	Prelegere, analiză de text	
---	----------------------------	--

Filosofie socială psihanalitică 2.: societatea narcisismului/perversiunii generale; ideologia ca transgresiune inerentă.	Prelegere, proiecție, dezbateri	
--	---------------------------------	--

Psihologie critică: biopolitică și psihopolitică	Prelegere, proiecție, dezbateri	
--	---------------------------------	--

Bibliografie

Clark, A., *A megismerés építőkövei. Filozófia, megismeréstudomány és a párhuzamos megosztott feldolgozás*, Osiris, Bp., 1999.

Clark, A., *Mindware: An Introduction to the Philosophy of Cognitive Science*, Oxford University Press, New York, 2001.

Freud, S., *Esszék*, Gondolat, Budapest, 1982.

Freud, S., *Bevezetés a pszichoanalízisbe*, Gondolat, Bp., 1994.

Freud, S., *A mindennapi élet pszichopatológiája*, Cserépfalvi, 1994.

Freud, S., *A szexuális élet pszichológiája*, Cserépfalvi, 1995.

Freud, S., *Tömegpszichológia. Társadalomlélektani írások*, Cserépfalvi, 1995.

Gallagher, S. – Zahavi, D., *A Fenomenológiai Elme: Bevezetés az elmefilozófiába és a kognitív tudományba*, Lélekben Otthon, Budapest, 2008.

Lacan, J., *Écrits*, Seuil, Paris, 1966.

Lacan, J., *Quatre concepts fondamentaux de la psychanalyse. 1964. Le Séminaire de Jacques Lacan. Livre XI.*, Seuil, Paris, 1973.

Lacan, J., *L'éthique de la psychanalyse. 1959-1960. Le Séminaire de Jacques Lacan. Livre VII.*, Seuil, Paris, 1986.

Lacan, J., *Encore. 1972-1973. Le Séminaire de*

Jacques Lacan. Livre XX., Seuil, Paris 1975.

Laplanche, J. – Pontalis, J.-B., *A pszichoanalízis szótára*, Akadémiai Kiadó, Bp., 1994.

Mitchell, S.A. – Black, M.J.: *A modern pszichoanalitikus gondolkodás története*. Budapest, Animula, 2000.

Pléh, Cs. (szerk.), *Kognitív tudomány*, Osiris, Bp., 1996.

Pléh, Cs., *Bevezetés a megismeréstudományba*, Typotex, Bp., 1998.

Shapiro, L. (ed.), *The Routledge Handbook of Embodied Cognition*, Routledge, New York, 2014.

Varela, F., Thompson, E., Rosch, E., *The Embodied Mind. Cognitive Science and Human Experience*, Cambridge, MA, MIT Press, 1991.

8.2 Seminar	Metode didactice	Mențiuni
Computationalism: Clark, 1999, 21-61; (Clark, 2001, 7-42); Connectionism: Clark, 1999, 44-61; (Clark, 2001, 62-83); Critici filosofice: Searle, Hernád in Pléh (szerk.).	Analiză de text	
Kampis, 2002, 36-41; Szigeti, 2002/2011, 56-68; Sutyák, 17-25; (Wilson-Foglia, 2017.)	Analiză de text, dezbateri	
Gallagher-Zahavi, 2008, 92-98. Szigeti, 2013, 21-26; (Clark, 2001, 84-95).	Analiză de text, dezbateri	
Szigeti, 2013, 26-28; Szokolszky.	Analiză de text, dezbateri	
Damasio, 1996, 7-8. fejezet.	Analiză de text, dezbateri	
Gallagher-Zahavi, 2008, 171-177, 181-183; Szigeti, 2011, 71-79, 89-106;	Analiză de text, dezbateri	

Dennett, 137-149; Tomasello, 9-20.	Analiză de text, dezbateri	
Mitchell-Black, 19-41.	Analiză de text, dezbateri	
Freud, 1994, 140-151; Ullmann, 2016, 152-176.	Analiză de text, dezbateri	
Lacan, 1993. Ullmann, 2011.	Analiză de text, dezbateri	
Farkas; Moldvay.	Analiză de text, dezbateri	
White.	Analiză de text, dezbateri	
Zizek, 1997, 2006.	Analiză de text, proiecție, dezbateri	
Foucault; Fisher.	Analiză de text, proiecție, dezbateri	

Bibliografie

- Damasio, A., *Descartes tévedése*, AduPrint, Bp., 1996.
- Dennett, D., *Micsoda elmék*, Kulturtrade Kiadó, Bp., 1996.
- Farkas, Zs., Jelentőláncra verve. Lacan a szubjektumról. In uő: *Mindentől ugyanannyira*, JAK – Pesti Szalon, Bp., 1994. <http://mek.niif.hu/01300/01378/html/lacan.htm>
- Fisher, M., Reflexív impotencia, immobilizáció és liberális kommunizmus. <http://aszem.info/2017/07/mark-fisher-reflexiv-impotencia-immobilizacio-es-liberalis-kommunizmus/>
- Foucault, M., „A panoptikusság”, In uő, *Felügyelet és büntetés*, Gondolat, Budapest, 1990, 267-309.
- Kampis, Gy., „A gondolkodó test”, *Magyar Tudomány*, 2002/1, 33-41. <http://www.matud.iif.hu/2002-01.pdf>
- Lacan, J.: A tükör-stádium, mint az én funkciójának a kialakítása, *Thalassa*, 1993/2, 5-11. [http://www.mtapi.hu/thalassa/a_folyoirat/e_szovegek/pdf/\(04\)1993_2/005-011_lacan_tukor-stadium.pdf](http://www.mtapi.hu/thalassa/a_folyoirat/e_szovegek/pdf/(04)1993_2/005-011_lacan_tukor-stadium.pdf)
- Moldvay, T.: „Kis Lacan-értelmező”, *Kellék – filozófiai folyóirat. Pszichoanalízis és filozófia*, 2016/55, 1071-142. <https://www.prophilosophia.ro/assets/files/kellek-55/007moldvay-tam%C3%A1s.pdf>
- Szigeti, A., „A tudatosság – rejtély vagy képesség? Az analitikus elmefilozófia és a kognitív tudomány találkozása a fenomenológiával”, *Kellék*, 2002/22, 81-122. In: Szigeti, A.: *A testet öltött másik. Kortárs fenomenológiai tanulmányok*, Pro Philosophia, Kolozsvár, 2011, 7-70. https://www.academia.edu/1224830/A_tudatoss%C3%A1g_rejt%C3%A9ly_vagy_k%C3%A9pess%C3%A9g_Az_analitikus_elmefiloz%C3%B3fia_%C3%A9s_a_kognit%C3%ADv_tudom%C3%A1ny_tal%C3%A1koz%C3%A1sa_a_fenomenol%C3%B3gi%C3%A1val
- Szigeti, A., „Megtestesült interszubbektivitás”, In: Szigeti, A.: *A testet öltött másik. i. m.*, 71-106. https://www.academia.edu/1224834/Megtestes%C3%BClt_interszubbektivit%C3%A1s
- Szigeti, A., „Testiség az észlelésben és a fogalomalkotásban”, *Erdélyi Múzeum*, 2013/2, 21-29. https://eda.em.ro/bitstream/handle/10598/29345/EME_EM_2013-2_003_SzigetiAttila_TestisegEszlesbenEsFogalomalkotasban.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Szokolszky, Á.: „Nyelvi megértés az „embodiment” nézőpontja szempontjából”, https://www.academia.edu/10082535/Nyelvi_meg%C3%A9rt%C3%A9s_az_embodiment_n%C3%A9z%C5%91pontja_szempontj%C3%A1b%C3%B3l
- Tomasello, M., *Gondolkodás és kultúra*, Osiris, Bp., 2002.
- Ullmann, T., „Jacques Lacan”, in: Ullmann, T., Olay, Cs.: *Kontinentális filozófia a XX. században*, L’Harmattan, Budapest, 2011, 352-364.
- Ullmann Tamás: „Hogyan működik a tudattalan?” *Kellék – filozófiai folyóirat. Pszichoanalízis és filozófia*, 2016/55, 143-176. <https://www.prophilosophia.ro/assets/files/kellek-55/008ullmann-tam%C3%A1s.pdf> Slavoj Žižek: „Az inherens törvényszerűség avagy a hatalom obszcenitása”, *Thalassa*, 1997/1. <http://www.c3.hu/scripta/thalassa/97/01/08ziz.htm>
- Slavoj Žižek: „Megteheted!”, 2000. *Irodalmi és társadalmi havilap.*, 2006/7-8. <http://ketezer.hu/2006/07/megteheted/>
- White, J.: Kritikai elmélet és pszichoanalízis. Marx és Freud összekapcsolása”, *Thalassa*, 2016/1, 26-52. http://imagobudapest.hu/images/lapszamok/2016_1_Tarsadalomkritika-I_szam/Imago_Bp_2016-1szam_pp026-52_Whitebook-Joel.pdf
- Wilson, Robert A. – Foglia, Lucia, „Embodied Cognition”, *The Stanford Encyclopedia of Philosophy* (Spring 2017 Edition), Edward N. Zalta (ed.), URL = <https://plato.stanford.edu/archives/spr2017/entries/embodied-cognition/>
- Sutyák, T.: A test-test probléma. *Magyar Filozófiai Szemle*, 54/2 (2010). 10–31; http://filozofiaiszemle.net/wp-content/uploads/2012/03/10_pdfsam_szemle-2010.21.pdf

9. Armonizarea conținutului disciplinei cu așteptările comunităților epistemice, a organizațiilor profesionale și cu cerințele pieței de muncă

- Colegiul Psihologilor din România, a Codului deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică (www.copsi.ro) și anProcedurilor de atestare în conformitate cu Normele metodologice de aplicare a Legii 213/2004
- Registrul Național al Calificărilor din învățământul Superior (<http://www.rncis.ro>)
- Clasificarea Ocupațiilor din România (<http://www.mmuncii.ro/>)

10. Evaluare

Tipul activității	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Proporția în nota finală
10.4 Curs	Însușirea cunoștințelor predate, aplicarea și utilizarea corectă a acestora	Evaluare continuă: examen parțial, participarea la discuții, examenul final	20%
	Însușirea și aplicarea corespunzătoare a temelor, problematizărilor, a conceptualității, respectiv a competențelor de analiză lingvistică-logică, de argumentare și de analiză centrată pe probleme caracteristice filosofiei analitice contemporane	Examen oral	50%
10.5 Seminar	Participarea activă la interpretarea textelor	Prezentarea unui text, respectiv evaluarea participării active	20%
	Participare activă la dezbateri	Evaluare continuă	10%

10.6 Cerințe minime ale performanței

În cazul în care la examenul complex de final de semestru studentul nu obține notă de trecere (5,00), atunci examenul nu este promovat, nici dacă s-a achitat de sarcinile prevăzute la activitățile trecute la pct. 10.5.

Frecventarea orelor de curs este obligatorie în proporție de 85%, în caz contrar studentul de la învățământ cu frecvență nu se poate prezenta la examen. Absențele motivate și nemotivate de la activitățile de seminar și/sau lucrări practice nu pot depăși 15% din totalul prevăzut (3 din 14).

Predarea și prezentarea lucrării(lor) sunt obligatorii fiind condiție de prezentare la examen.

Orice lucrare plagiată, copiată, identică, precum și orice inspirație, colaborare, copiere se consideră fraudă, caz în care persoana(ele) în cauză vor fi sancționate cu nota 1,00 (unu). Fraudarea examenelor se sancționează cu exmatricularea de la studii.

Sarcinile prevăzute în decursul semestrului nu se pot recupera/compensa în perioada sesiunilor de examene (normală, deschisă, restanță, lichidare).

Studentii care se înscriu în sesiuni ulterioare sesiunii normale (în sesiune deschisă, de restanță, de lichidare) trebuie să parcurgă și să satisfacă obligatoriu toate cerințele prevăzute în semestrul respectiv (prezență prevăzută la diferitele activități, examene parțiale, teme, proiecte etc.).

Data completării

Responsabil pentru curs

Responsabil pentru seminar

06.09.2021.

Lect. Dr. Szigeti Attila

Data aprobării la nivel de departament

Director de departament

06.09.2021.

Conf. Dr. Kiss Szidónia